

Annemarie van Eijsden
Anneke Kloosterman
Elma Nobel
Esther Visser

God met ons

Dagboek voor advent

 J/groen

Voorwoord

Kleine kinderen die net de wereld beginnen te ontdekken vinden alles bijzonder. Rondkruipend vinden ze de kleinste kruimeltjes, steentjes of blaadjes. Ze wijzen alles aan en willen dat je meekijkt. En als je dat goed doet, als je goed kijkt, ontdek je dat zelfs het kleinste eigenlijk zo ontzettend bijzonder is.

Voor je ligt *God met ons*, een adventsdagboek. De komende vier weken leven we toe naar Kerst. Dit boek wil je helpen om elke dag een moment te nemen om daar bewust bij stil te staan. In vier weken lezen we gedeeltes uit Jesaja, Mattheüs, Lukas en Johannes. Mis je een keer een dag? Sla het stukje dan niet over, maar lees verder vanaf het stukje waar je gebleven bent. En als je meer dagen achterloopt: maakt niet uit! Lees gestaag verder, dan ben je gewoon iets na Kerst klaar met lezen.

Je leest dus de bekende verhalen uit het Kerstevangelie. Valt daar nog iets nieuws in te ontdekken? Ongetwijfeld! Maar dan moet je wel de tijd nemen om goed te kijken. Want die baby die beloofd werd en vervolgens geboren wordt, is wel klein, maar wat er aan het gebeuren is, is groots!

Ik hoop dat je tijdens het lezen van dit boek voor het eerst of opnieuw verwonderd raakt over de betekenis – de grootsheid – van Kerst.

Annemarie van Eijsden-Walop

Klein

De boom verstopt zich in een mosterdzaad,
de oceaan welt op uit kleine bronnen.
Oneindigheid: waar is zij ooit begonnen,
wat is de kern van alles wat bestaat?

Degeen die ons in tijd of ruimte vindt,
de God die zich vermomt als mensenkind?

Uit: Rikkert Zuiderveld, *Kleine vergezichten. Korte gedichten*, Heerenveen:
Ark Media, 2021

*Bewerk ons hart, o God,
Maak het goede grond.
Help ons te ontvangen
wat U spreekt tot ons.
Plant Uw Woord diep in ons hart;
geef het rijke vrucht.
Leid ons in Uw waarheid, Heer;
geef dat twijfel vlucht.*

*Laat ons zien; laat ons Christus zien.
Laat Uw glorie ons beschijnen
als Uw Woord gepredikt wordt.
En laat ieder hart belijden: Hij is Heer!*

Lied 755, Opwekkingsliederen

27 november

Jesaja: de vijfde evangelist

Je komt hem soms tegen op een gebrandschilderd raam in een oude kerk: de profeet Jesaja. Hij wordt een van de vier grote profeten genoemd, naast Jeremia, Ezechiël en Daniël. Daarnaast staan er in het Oude Testament twaalf kleine profeten, zoals Amos en Maleachi. Ze heten 'klein' omdat hun bijbelboeken kleiner zijn dan die van de genoemde vier 'grote' profeten. Hun boodschap is echter even treffend!

Jesaja leefde in de achtste eeuw voor Christus, dus 750-700 jaar voor de geboorte van Jezus Christus. Hij was van goede komaf, had een goede opleiding genoten en had gemakkelijk toegang tot het paleis. Jesaja woonde in Jeruzalem, hij was getrouwd met een profetes en had zonen (Jes. 7:3 en 8:3). Zijn naam betekent: 'de HEERE redt'.

In zijn tijd leefden opeenvolgend de koningen Uzzia, Jotham, Achaz en Hizkia (Jes. 1:1). Dat laat zien dat hij in een heftige tijd leefde, vol van machtswisselingen. Meer over deze tijd kun je lezen in 2 Koningen 15-20 en 2 Kronieken 26-32.

Assyrië – het huidige Irak – werd in deze tijd een grote wereldmacht. Koning Tiglath-Pileser de Derde laat de bevolking van overwonnen gebieden deporteren. In de tijd van Jesaja is het land verdeeld in het tienstammenrijk Israëel of Efraïm in het noorden van het land en de twee stammen Juda en Benjamin – vaak alleen met Juda aangeduid – in het zuiden. Het noordelijke deel wordt als eerste weggevoerd (722 v.Chr.), later het zuidelijke tweestammenrijk (586 v.Chr.).

Wanneer Jesaja profeteert is het tweestammenrijk nog vrij, rijk en machtig. Een deel van het volk wil zich verzetten tegen Assyrië. Anderen denken dat ze Assyrië beter geld kunnen betalen in ruil voor vrijheid. Jesaja verzet zich fel hiertegen. Samenwerken met Assyrië is ook de goden van Assyrië accepteren. Weer anderen zoeken hulp bij het machtige Egypte. Jesaja wijst op de onbetrouwbaarheid van de Egyptenaren en roept het volk ertoe op zijn vertrouwen op God te stellen. Assyrië laat het er niet bij zitten. In 701 v.Chr. belegert koning Sanherib de stad Jeruzalem. Door Gods ingrijpen wordt Sanherib verslagen. Later, in 681 v.Chr., wordt hij door zijn zonen vermoord (Jes. 37:38).

In de tijd van Jesaja is er ook op sociaal gebied geen eenheid: er is een grote tegenstelling tussen armen en rijken. De rijken hebben God niet nodig en

hebben aan zichzelf genoeg. Zij onderdrukken de armen. Jesaja kondigt de rijken hierover het oordeel aan.

Qua religie vaart het volk geen vaste koers. De koningen Uzzia en Jotham doen wat goed is in Gods ogen (2 Kon. 15:34). Maar Achaz juist niet (2 Kon. 16 en 2 Kron. 28)! Zo offert hij zijn oudste zoon aan de afgoden, net als de heidenvolken. Onder Hizkia vindt een reformatie plaats: hij herstelt de dienst aan God. Je ziet dus dat Jesaja leefde in een bewogen tijd op politiek, sociaal en religieus vlak.

Het boek Jesaja heeft maar liefst 66 hoofdstukken en is daarmee het langste bijbelboek. Het boek wordt meestal in tweeën of in drieën verdeeld.

De hoofdstukken 1 t/m 39: In deze hoofdstukken merken we de invloed van het wereldrijk Assyrie. In dit deel lezen we dat God Jesaja naar het volk en de leiders stuurt om te profeteren.

De hoofdstukken 40 t/m 66: Er wordt een sprong in de tijd gemaakt. De Assyriërs zijn inmiddels verslagen door de Babyloniërs. Juda wordt door koning Nebukadnezar gedeporteerd en de stad Jeruzalem wordt verwoest. Hoofdstuk 40 begint bij de neergang van het Babylonische rijk en het opkomende Perzische rijk met aan het hoofd koning Cyrus.

De hoofdstukken 56 t/m 66: Deze gaan over de Perzische tijd, waarin Juda, het tweestammenrijk, mag terugkeren naar hun land. Deze hoofdstukken worden daarom soms het derde deel van Jesaja genoemd. Omdat je in de hoofdstukken 40 t/m 66 niet meer over Jesaja zelf leest, wordt het tweede deel wel Deutero-Jesaja genoemd. Mogelijk hebben zijn leerlingen ook delen geschreven. In totaal gaat het boek Jesaja over ruim twee eeuwen geschiedenis. Belangrijker is dat dit het Woord van God is en dat je het zo tot je mag nemen.

Het boek bevat veel profetieën – vaak in de vorm van poëzie, om het gemakkelijker te kunnen onthouden. Jesaja wijst de zonden van zijn eigen volk en van andere volken aan en waarschuwt voor het oordeel. Hij preekt niet alleen met woorden, maar ook met beeldtaal. Zo moet hij van God drie jaar lang in een hemd en op blote voeten lopen om te laten zien hoe de Egyptenaren krijgsgevangenen zouden worden (Jes. 20:3). Ook op deze

manier verkondigde hij dat het volk niet moest vertrouwen op Egypte. Zijn zonen krijgen symbolische namen: Sjeaar-Jasjub betekent 'een rest zal terugkeren' en Maher Sjalal Chasj Baz 'haastige roof, vlugge buit'. Naast aanzeggingen van oordeel zijn er beloften van troost en vergeving. Vanwege die rijke troostwoorden wordt Jesaja wel 'de vijfde evangelist' genoemd. In de adventstijd wordt vaak uit Jesaja geciteerd en daarom zullen we deze week zulke teksten lezen. In het Nieuwe Testament wordt het meest teruggegrepen op de Psalmen, maar daarna op het boek Jesaja. Jezus leest en citeert Jesaja ook (Luk. 4:16-21; Matth. 11:1-6). Vergelijk deze teksten maar eens met Jesaja 29:18, 35:1, 42:7 en 61:1! Jezus zegt Zelf dat Hij de vervulling is van deze profetieën. Wanneer een hoge ambtenaar uit Ethiopië Jesaja leest, maar er niets van begrijpt, legt de apostel Filippus uit dat de woorden van Jesaja 53 over Jezus gaan (Hand. 8:26-40). Maar ook als het gaat om het leven op de nieuwe aarde wordt Jesaja vaak aangehaald: er zal harmonie zijn in heel de schepping (Jes. 11).

God wil geestelijke vruchten, geen religieuze noten.

Visje

Jesaja kondigt oordelen van God aan vanwege de arrogante levenswijze van het volk. Er zal oorlog komen. Daar blijft het gelukkig niet bij. Wanneer het volk diep in de put zal zitten, komt er verlossing. God kondigt Zijn Spruit aan.

Stil worden

Stel je voor dat je in een moeilijke situatie een woord van hoop krijgt. Laat zo'n situatie eens op je inwerken. Hoe is het om dan een woord van hoop te krijgen?

Leesvraag

Wat zullen de gevolgen zijn van de komst van de Messias? Lees Jesaja 4:2-6.

Overdenking

In hoofdstuk 3:16 t/m 4:1 beschrijft Jesaja de ijdelheid en hoogmoed van de vrouwen. Met sieraden, kleding en heerlijke parfums proberen de vrouwen van Jeruzalem goed voor de dag te komen en naar mannen te lonken. Maar de oorlog keert alles om. In plaats van sierlijke kleding zal er schaamte en schande zijn. Feestgewaden worden rouwkleding. Heerlijke geuren maken plaats voor stank. Er zijn geen mannen meer om mee te flirten, want de mannen zijn gesneuveld. De vrouwen smeken om een man, omdat het in die tijd een schande was als je als vrouw ongehuwd bleef. Bovendien is in oorlogstijd een vrouw alleen ook kwetsbaar.

Juist in die diepe ellende komt God met een belofte van verlossing. God zal Zijn Spruit zenden. In Jeremia 23:5 lezen we over de rechtvaardige Spruit uit het huis van David. Een spruit is een klein stukje plant, dat uit een stam komt groeien. Het is een beeld van de Messias Die komt. Het koningshuis van David was zwak geworden, maar Jezus is de rechtmatige telg, Spruit, van dit koningshuis (Zach. 3:8; 6:12). Hij wordt als een kleine baby geboren maar zal uitgroeien tot de grote Verlosser.

Die Spruit zal tot een heerlijk sieraad zijn. Niet langer versiering in de vorm van armbanden en kettingen, maar het leven met de Messias geeft glans! Dat is pas echte schoonheid en geeft zin aan het leven.

De Messias herstelt de verhoudingen, Hij heeft het recht lief (Jer. 33:14-18). Wie nog in leven is gebleven zal weer heilig genoemd worden: toegewijd

aan God (vs. 3). Zij staan geschreven in het Boek des levens. God wast de zonden schoon. Juist de zonden van de vrouwen van Jeruzalem worden hier als symbool voor het hele volk genoemd! Zij die dachten zo mooi en schoon te zijn, zijn bevekt met vuil en dragen bloedschuld. De armen crepeerden doordat de rijken alles tot zich namen. Daarmee ontnamen ze de armen het leven en God rekent hen dit onrecht als bloedschuld aan. God wil hen schoonspoelen en afwassen.

Hoe zuivert God? Door Zijn Geest. Dat is een pijnlijk reinigingsproces, dat gepaard gaat met oordeel en vuur. Hier zie je al iets van Pinksteren zichtbaar worden.

Wanneer dit proces voltooid is, zal God weer bij Zijn volk gaan wonen zoals onder het oude Israël. Overdag was Hij bij het volk in een wolkkolom als schaduw tegen de felle woestijnzon. In de donkere nacht als een vuurkolom om licht te geven. Door wolk- en vuurkolom wees God Zijn volk de weg en gaf Hij richting (Ex. 13:21). God gaat dat als Schepper opnieuw creëren. Dat is een groot verschil met de leiders van het volk die het volk in de war brengen en 'mis-leiden' (Jes. 3:12). God is een goede Gids, Die bescherming biedt. Hij zorgt voor een hut, zoals de loofhut die de Israëlieten bouwden in de woestijn (Lev. 23:33-43). In een hut kun je schuilen en een hut biedt bescherming tegen natuurgeweld van zon en water.

Verdiepingsvraag

Advent is een tijd van verwachten van de (weder)komst van de Heere Jezus en tegelijk een tijd van inkeer om te onderzoeken wat die ontmoeting met Hem in de weg kan staan. Welk accent heeft de adventstijd voor jou?

Gebed

Heere God, Vader in de hemel. We danken U voor deze tijd van advent. We mogen ons voorbereiden op het gedenken van Uw komst, Heere Jezus. We mogen vieren dat U ruim tweeduizend jaar geleden als mens naar deze aarde kwam om door Uw leven en sterven voor ons verzoening te brengen. Om de verbroken en verstoorde verhouding tussen ons mensen op de aarde en de Vader in de hemel te herstellen. Dank dat U eeuwenlang altijd weer komt met woorden van hoop en verlossing.

Wij bidden U om de doorwerking van de Heilige Geest in onze levens. Dat ook wij niet te veel met de uiterlijkheden en beslommingen van het leven

hier bezig zullen zijn, maar ons leven toewijden aan U. Dat wij mogen uitzien
in deze adventstijd naar Uw wederkomst!
Amen.

Dwars door het vuur

*Maak mij rein voor U
als gelouterd goud
en zuiver zilver.
Laat mij zijn voor U
als gelouterd goud.
Puur goud.*

Refrein

*Dwars door het vuur
maakt U mij rein en puur.
Ik strek mij uit, Jezus,
naar meer van Uw Geest
en Uw heiligheid.
Ja, ik besluit, Jezus,
een dienstknecht te zijn
van U, mijn Meester,
steeds tot Uw wil bereid.*

*Maak mij rein voor U,
was mijn leven schoon.
Vergeef mijn zonden.
Laat mij zijn voor U
zuiver als Uw Zoon.
Heilig mij.*

Lied 427, Opwekkingsliederen

Om verder te zingen

Het schriftgedeelte van vandaag uit Jesaja wordt ook bezongen in het lied 'Om Sions wil zwijg ik niet stil', Weerklank 31 of Liedboek 176.

